BZHIK.IR
گروه آموزشی بژیک

نمونه رایگان

Bzhik
www.bzhik.ir

۹۸۵ تست با پاسخ تشریحی | اصل سؤال ۱۱ آزمون ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۴ | ۳ آزمون جامع ۱۵ سؤالی

درسنامه ۱۲ فصل، از واژه و املا تا تاریخ ادبیات | دستور، نگارش، آرایه، وزن و قالب، درک مفهوم

۱۲۷ کادر نکات مهم | جدول بودجه‌بندی آزمون‌ها | آزمون ویژه تبدیل وضعیت با برگه نمره

به‌روزرسانی رایگان مادام‌العمر

زبان و ادبیات فارسی

دروس عمومی؛ درسنامه، نکات مهم و ۹۸۵ تست

نسخه ویژه آزمون تبدیل وضعیت کارمندان پیمانی ۱۴۰۵

جایگاه در دفترچه: حیطه عمومی، درس «زبان و ادبیات فارسی»، سهم ۴٪ از نمره کتبی

روز آزمون: جمعه ۱۳ آذر ۱۴۰۵

نویسنده جزوه //
تیم تألیف بژیک

مناسب برای //
کارمندان پیمانی دستگاه‌های اجرایی

تست‌ها //
با پاسخ تشریحی و آزمون ویژه

نوع فایل //
pdf، یک فایل، ۴۹۱ صفحه

۴۹۱
صفحه

۹۸۵
تست تشریحی

۱۱
آزمون ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۴

© Copyrights - bzhik.ir

تهیه شده از: فروشگاه تخصصی منابع آزمونهای استخدامی "بژیک" (www.bzhik.ir)

نمونه رایگان

درسنامه، نکات مهم و ۹۸۵ تست استخدامی زبان و ادبیات فارسی (عمومی)

ویرایش مهر ۱۴۰۵ · فایل pdf

این‌ها صفحه‌های خودِ فایل‌اند، نه صفحه تبلیغاتی. همان چیزی را می‌بینید که بعد از خرید دانلود می‌کنید؛ فقط ۱۲ صفحه از ۴۹۱ صفحه.

۴۹۱	۹۸۵	۱۱	۱۲
صفحه	تست با پاسخ تشریحی	آزمون ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۴ با اصل سؤال	فصل درسنامه

در این نمونه چه می‌بینید

۱	فهرست کل فایل و شناسنامه	صفحه ۳ تا ۴ همین نمونه
۲	سهم این درس در آزمون و برنامه خواندن تا روز آزمون	صفحه ۵ تا ۷ همین نمونه
۳	دو صفحه اول درسنامه، با کادر «نکات مهم این مبحث»	صفحه ۸ تا ۹ همین نمونه
۴	یک صفحه درسنامه با کادر «دام تستی»، «تعریف کلیدی» و اصل سؤال آزمون داخل مبحث	صفحه ۱۰ همین نمونه
۵	صفحه اول تست‌های فصل اول	صفحه ۱۱ همین نمونه
۶	جدول کلید و پاسخ تشریحی تست‌های فصل اول، با نشانی درسنامه	صفحه ۱۲ همین نمونه
۷	صفحه اول آزمون جامع اول، با پاسخ‌برگ	صفحه ۱۳ همین نمونه
۸	یک صفحه از «مرور سریع»: اعداد و فهرست‌های مهم	صفحه ۱۴ همین نمونه

شماره پایین هر صفحه، شماره همان صفحه در فایل کامل است. نشانی‌های «ص ...» هم به صفحه‌های فایل کامل اشاره می‌کنند.

دانلود فایل کامل از بژیک

صفحه محصول در bzhik.ir

تهیه شده از: فروشگاه تخصصی منابع آزمونهای استخدامی "بژیک" (www.bzhik.ir)

درسنامه، نکات مهم و ۹۸۵ تست استخدامی زبان و ادبیات فارسی (عمومی) ویژه آزمون تبدیل وضعیت ۱۴۰۵

راهنما | شناسنامه فایل و «چطور این فایل را بخوانم؟» | ویرایش آبان ۱۴۰۵ | ۲

ویژه | جدول بودجه‌بندی آزمون‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۴ | ۱۱ آزمون | ۷

ویژه | این درس در آزمون تبدیل وضعیت: سهم، اولویت فصل‌ها و برنامه تا ۱۳ آذر | آزمون تبدیل وضعیت ۱۴۰۵ | ۴

بخش اول | درسنامه، اصل سؤال‌ها و تست‌های هر فصل | ۹۲۰ تست | ۸

۱ واژگان: معنی واژه‌ها و ترکیب‌ها | ۶۶ تست | ۸
۲ املا و رسم‌الخط | ۴۸ تست | ۵۳
۳ دستور (۱): واحدهای زبان، ساختمان واژه و انواع کلمه | ۵۹ تست | ۸۵
۴ دستور (۲): فعل | ۵۴ تست | ۱۲۱
۵ دستور (۳): جمله، نقش‌ها و گروه‌ها | ۴۹ تست | ۱۵۱
۶ نگارش، ویرایش و نشانه‌گذاری | ۵۶ تست | ۱۸۰
۷ آرایه‌های ادبی (۱): بیان؛ تشبیه، استعاره، مجاز، کنایه | ۴۷ تست | ۲۱۳
۸ آرایه‌های ادبی (۲): بدیع لفظی و معنوی | ۶۱ تست | ۲۴۲
۹ شعر: وزن، قافیه، قالب‌ها و انواع ادبی | ۵۵ تست | ۲۷۸
۱۰ تاریخ ادبیات (۱): از آغاز تا قرن نهم؛ سبک خراسانی و عرا... | ۸۹ تست | ۳۱۲
۱۱ تاریخ ادبیات (۲): از قرن دهم تا امروز؛ سبک هندی، بازگشت... | ۶۲ تست | ۳۵۷
۱۲ درک مفهوم و قرابت معنایی | ۱۳۲ تست | ۳۹۴

بخش دوم | مرور سریع: اعداد مهم و دام‌های تستی | مرور | ۴۵۷

بخش سوم | سه آزمون جامع ۱۵ سؤالی با پاسخنامه تشریحی | ۴۵ سؤال تازه | ۴۷۰

ویژه | آزمون ویژه تبدیل وضعیت با برگه نمره و جدول «کجا را دوباره بخوانم» | ۲۰ سؤال | ۴۸۲

بخش چهارم | فهرست آزمون‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۴ | ۱۴۲ سؤال | ۴۸۹

شناسنامه این فایل

ویرایش آبان ۱۴۰۵

درس	**زبان و ادبیات فارسی (عمومی)**، حیطه عمومی
برای کدام آزمون	**آزمون تبدیل وضعیت استخدامی کارمندان پیمانی دستگاه‌های اجرایی**، جمعه ۱۳ آذر ۱۴۰۵. در دفترچه این آزمون «زبان و ادبیات فارسی» یکی از هشت درس حیطه عمومی است با سهم **۴ درصد** از نمره کتبی؛ حیطه عمومی روی هم ۳۰ درصد است.
مباحث آزمون	دفترچه برای این درس کتاب نام نمی‌برد و فقط می‌گوید «در سطح دروس عمومی کارشناسی». فصل‌های این فایل از روی خود سؤال‌های آزمون‌ها چیده شده است: واژگان، املا، دستور زبان (انواع کلمه، فعل، نقش‌ها و جمله)، نگارش و نشانه‌گذاری، آرایه‌های بیانی و بدیعی، وزن و قافیه و قالب‌های شعر، تاریخ ادبیات و درک مفهوم.
در این فایل	**۱۲** فصل درسنامه **۱۴۲** اصل سؤال، از ۱۱ آزمون ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۴ **۷۷۸** تست فصل به فصل با پاسخ تشریحی **۴۵** سؤال تازه در ۳ آزمون جامع همه اصل سؤال‌ها زیر همان مبحث درسنامه آمده‌اند. جدول بودجه‌بندی ۱۱ آزمون، کادر «نکات مهم» هر مبحث و مرور سریع هم در فایل هست.
چطور تهیه شده	درسنامه را بژیک از نو تألیف کرده است، با راه تشخیص هر نکته در تست، جدول‌های مقایسه و شاهد شعری برای هر قاعده. کلید رسمی این آزمون‌ها منتشر نمی‌شود؛ هر اصل سؤال از نو حل شده و هر جا کلید رایج با قاعده درس نمی‌خواند، کلید درست با دلیل آمده است.
تازه‌های این ویرایش	✔ همه درس در ۱۲ فصل، از واژه و املا تا تاریخ ادبیات و درک مفهوم ✔ درسنامه از نو تألیف شده است، نه رونوشت هیچ خلاصه‌ای ✔ اصل سؤال‌های ۱۱ آزمون (جهاد دانشگاهی ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۳ و آموزش و پرورش مرداد ۱۴۰۴)، هر کدام زیر مبحث خودش ✔ تست‌های چندوجهی تازه برای همه مبحث‌ها ✔ سه آزمون جامع با سؤال‌های دیده‌نشده ✔ کادرهای «دام تستی»، «تعریف کلیدی» و «به خاطر بسپارید» و نشان «★ آزمون ...» روی سطرهای پرسیده‌شده
نسخه ویژه این آزمون	این فایل نسخه ویژه آزمون تبدیل وضعیت ۱۴۰۵ است: بخش «این درس در آزمون تبدیل وضعیت» در آغاز کتاب (ص ۴)، ترتیب تست‌ها و گزینه‌ها مخصوص همین نسخه، و یک آزمون ویژه ۲۰ سؤالی با برگه نمره در پایان کتاب (ص ۴۸۲). سؤال‌های آزمون ویژه در تست‌های فصل‌ها نیامده‌اند.

این درس در آزمون تبدیل وضعیت

آزمون تبدیل وضعیت ۱۴۰۵

۴٪	۸ درس، ۳۰٪	سه‌شنبه ۱۰ آذر	جمعه ۱۳ آذر
سهم این درس از نمره کتبی	حیطه عمومی این آزمون	کارت ورود به جلسه	روز آزمون

این آزمون فقط برای کارمندان پیمانی است و هر کس در همان شغلی شرکت می‌کند که در حکم کارگزینی‌اش آمده. حدنصاب، نصف میانگین نمره سه نفر اول همان «شغل ـ شهرستان» است؛ پس رقیب شما همکاران هم‌شغلتان در همان شهرستان‌اند و هر درصد این درس به حساب می‌آید.

سهم هشت درس عمومی

درس حیطه عمومی	سهم از نمره کتبی
معارف اسلامی	۴٪
زبان و ادبیات فارسی	**۴٪**
اطلاعات عمومی و دانش اجتماعی	۴٪
قوانین و مقررات اداری و قانون اساسی	۴٪
ریاضی و آمار مقدماتی	۴٪
توانمندی‌های ذهنی و ویژگی‌های رفتاری	۴٪
زبان خارجه	۳٪
فناوری اطلاعات	۳٪

کدام فصل‌ها را اول بخوانم؟

در ۱۱ آزمون پیشین که اصل سؤال‌هایشان در این کتاب آمده، از این درس ۱۴۲ سؤال پرسیده شده. جدول زیر فصل‌ها را به ترتیب شمار همین سؤال‌ها چیده است.

فصل	سؤال آزمون‌های پیشین	صفحه
فصل ۱۰: تاریخ ادبیات (۱): از آغاز تا قرن نهم؛ س...	۱۹	۳۱۲
فصل ۱۲: درک مفهوم و قرابت معنایی	۱۸	۳۹۴
فصل ۱: واژگان: معنی واژه‌ها و ترکیب‌ها	۱۵	۸
فصل ۹: شعر: وزن، قافیه، قالب‌ها و انواع ادبی	۱۴	۲۷۸
فصل ۶: نگارش، ویرایش و نشانه‌گذاری	۱۳	۱۸۰
فصل ۱۱: تاریخ ادبیات (۲): از قرن دهم تا امروز؛...	۱۳	۳۵۷

فصل	سؤال آزمون‌های پیشین	صفحه
فصل ۳: دستور (۱): واحدهای زبان، ساختمان واژه و...	۱۱	۸۵
فصل ۷: آرایه‌های ادبی (۱): بیان؛ تشبیه، استعار...	۱۱	۲۱۳
فصل ۸: آرایه‌های ادبی (۲): بدیع لفظی و معنوی	۱۱	۲۴۲
فصل ۵: دستور (۳): جمله، نقش‌ها و گروه‌ها	۱۰	۱۵۱
فصل ۲: املا و رسم‌الخط	۴	۵۳
فصل ۴: دستور (۲): فعل	۳	۱۲۱

برنامه تا روز آزمون

بیش از ۲۰ روز مانده

۱. فصل‌ها را به ترتیب جدول بالا بخوانید، هر کدام با تست‌های آخرش.
۲. هر چند روز یک بار مرور سریع (ص ۴۵۷).
۳. هفته آخر: آزمون‌های جامع، بعد آزمون ویژه (ص ۴۸۲).

۱۰ تا ۲۰ روز مانده

۱. فصل ۱۰، فصل ۱۲، فصل ۱ را کامل با تست‌ها بخوانید.
۲. از بقیه فصل‌ها فقط کادرهای «نکات مهم» و اصل سؤال‌ها.
۳. مرور سریع، یک آزمون جامع و آزمون ویژه.

کمتر از ۱۰ روز مانده

۱. اول آزمون ویژه آخر کتاب را بدهید.
۲. جدول «کجا را دوباره بخوانم» زیر کلیدش را دنبال کنید.
۳. مرور سریع و کادرهای «دام تستی».

دفترچه این آزمون درباره نمره منفی چیزی ننوشته است. در برگه نمره آزمون ویژه هر دو حالت حساب شده است.

چطور این فایل را بخوانم؟

مسیر فشرده

وقتی تا آزمون وقت کمی مانده

۱. **جدول بودجه‌بندی** (ص ۷) را ببینید: از هر فصل در هر آزمون چند سؤال آمده.
۲. از **مبحث‌های پرسؤال** همان صفحه شروع کنید؛ شماره صفحه هر کدام کنارش هست.
۳. در هر مبحث، سطرهای نشان‌دار «★ **آزمون ...**»، کادرهای **دام تستی**، **نکات مهم** و **اصل سؤال آزمون** را بخوانید.
۴. **مرور سریع** (ص ۴۵۷) را یک بار کامل بخوانید.

مسیر کامل

فصل به فصل، برای تسلط

۱. درسنامه فصل را بخوانید. بعد از هر مبحث، **اصل سؤال‌های آزمون** همان مبحث با پاسخ آمده است.
۲. آخر فصل، **تست‌ها را بدون نگاه به پاسخ** بزنید.
۳. با **کلید** تصحیح کنید. پاسخ تشریحی را فقط برای غلط‌ها و شک‌دارها بخوانید.
۴. زیر هر پاسخ نوشته «**درسنامه: ص ...**»؛ همان صفحه را دوباره بخوانید.
۵. بعد از فصل آخر: مرور سریع و سه آزمون جامع.

۵. یک **آزمون جامع** (ص ۴۷۰) بدهید و غلط‌ها را با نشانی صفحه برگردید.

نشانه‌ها

سابقه: ۵ سؤال	از این فصل یا مبحث در ۱۱ آزمون ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۴ پنج سؤال آمده است.
۷ تست آخر فصل	تست‌های این مبحث در پایان همان فصل.
★ اصل سؤال آزمون استخدامی	سؤالی که عیناً در آزمون آمده، با نام و تاریخ آزمون و پاسخ تشریحی.
★ نکات مهم این مبحث	جمع‌بندی همان مبحث؛ برای مرور.
★ آزمون مرداد ۱۴۰۴	همین سطر درسنامه در آن آزمون پرسیده شده؛ با زدن نشان، به خود سؤال می‌روید.
! دام تستی	طراح تست چطور گول می‌زند و بعد از «مواظب باشید» نکته درست.
◆ تعریف کلیدی	تعریف اصلی مبحث؛ همان جمله درسنامه که در کادر آمده است.
به خاطر بسپارید	عددها و فهرست‌هایی که در تست‌ها شمرده می‌شوند.
درسنامه: ص ۹۳	جواب این تست در همان صفحه درسنامه است.

سابقه کم یعنی «آخر بخوان»، نه «نخوان». عدد سابقه فقط می‌گوید در ۱۱ آزمون گذشته چه پرسیده‌اند. آزمون بعدی می‌تواند از هر مبحثی سؤال بدهد؛ برای همین هیچ مبحثی از درسنامه کوتاه یا حذف نشده و مبحث‌هایی که تست نداشتند تست تازه گرفته‌اند.

تهیه شده از: فروشگاه تخصصی منابع آزمونهای استخدامی "بژیک" (www.bzhik.ir)

فصل اول: واژگان: معنی واژه‌ها و ترکیب‌ها

سابقه در ۱۱ آزمون: ۱۵ سؤال | ۶۶ تست در پایان فصل، ص ۳۸ | مبحث‌های این فصل · عدد قرمز: تعداد سؤال آزمون از همان مبحث

تست واژگان: گونه‌ها و راه حل	۱	۸	واژه‌های چندمعنایی و جفت‌های فریبنده	۱	۲۵
خوی، رفتار، حال و صفت	۴	۱۰	مترادف، متضاد و هم‌خانواده		۲۸
دیوان، حکومت، جنگ و ابزار	۱	۱۵	جمع‌های مکسر عربی پرکاربرد	۱	۳۰
دین، عرفان، آیین و سخن		۱۸	معنی واژه در بافت بیت و عبارت	۴	۳۳
طبیعت، جانوران، زمان، مکان و زندگی روزمره	۱	۲۰	معنی بیت و عبارت	۲	۳۶
ترکیب‌ها و تعبیرها		۲۳			

تست واژگان: گونه‌ها و راه حل

سابقه: ۱ سؤال | ۴ تست آخر فصل

◆ تعریف کلیدی **واژگان**

واژگان: بخشی از درس زبان فارسی که معنی واژه‌های دشوار، ترکیب‌ها و تعبیرها، رابطه معنایی واژه‌ها و معنی واژه در بیت و عبارت را می‌سنجد. بیشتر واژه‌ها از متن‌های کهن نظم و نثر فارسی می‌آیند و بخش بزرگی از آن‌ها عربی‌تبارند.

پنج گونه پرسش

به خاطر بسپارید **گونه‌های پرسش واژگان** — **پنج**

۱- معنی یک واژه تنها؛ مانند «الحاح»، «کیاست» یا «مکابره». کوتاه‌ترین و پرتکرارترین گونه است.

۲- معنی چند واژه به ترتیب؛ مانند «خلق، کاره، کربت، مرادف». گزینه‌ای پذیرفته است که همه واژه‌هایش درست معنی شده باشد و یک خطا کافی است تا گزینه کنار برود.

۳- «معنی کدام واژه نادرست است» یا «معنی چند واژه نادرست است». هر جفت «واژه: معنی» جداگانه داوری می‌شود و در گونه شمارشی، شمار جفت‌های نادرست شمرده می‌شود.

۴- معنی واژه در بیت یا عبارت؛ واژه چندمعنایی است و بافت جمله یکی از معناها را برمی‌گزیند.

۵- رابطه معنایی واژه‌ها (ترادف، تضاد، هم‌خانوادگی) و مفرد و جمع واژه‌های عربی.

نکته: گاهی سؤالی که ظاهرش «معنی» است، در واقع املای واژه را با معنی‌اش می‌سنجد؛ مانند «نمت: روش» که صورت درستش «نمط» است. این گونه در مبحث جفت‌های فریبنده همین فصل و به‌تفصیل در فصل املا آمده است.

ترتیب حل

۱- در تست‌های چندواژه‌ای، از واژه‌ای شروع می‌شود که معنایش قطعی‌تر است؛ هر گزینه‌ای که آن واژه را غلط معنی کرده، همان‌جا حذف می‌شود.

۲- در تست «چند واژه نادرست است» کنار هر جفت علامت درست یا نادرست گذاشته می‌شود و بعد شمرده می‌شود؛ حدس کلی در این گونه خطای زیادی دارد.

۳- برای واژه عربی، سه حرف اصلی و وزن واژه پیدا می‌شود؛ ریشه، معنای کلی را نشان می‌دهد و وزن، نقش آن را (کننده، شده، جا، ابزار...).

۴- در پرسش بیت و عبارت، معنی هر گزینه به جای واژه گذاشته می‌شود و کل جمله دوباره خوانده می‌شود؛ معنایی که جمله را روان و منطقی کند، پاسخ است.

۵- واژه‌های هم‌شکل و هم‌آوا (طلاوت و تلاوت، فراغ و فراق، حِلم و حُلم) جداگانه سنجیده می‌شوند؛ طراح تست معنای جفت دیگر را در گزینه‌ها می‌گذارد.

ریشه و وزن؛ کلید واژه‌های عربی

بیشتر واژه‌های عربی‌تبار از سه حرف اصلی ساخته شده‌اند و واژه‌هایی که این سه حرف را به یک ترتیب دارند، در معنا خویشاوندند؛ «نقض، ناقض، منقوض» همه به «شکستن» برمی‌گردند. وزن واژه هم معنای کلی آن را نشان می‌دهد:

به خاطر بسپارید **حرف‌های اصلی بیشتر واژه‌های عربی** **سه**

وزن‌های راهگشا در حدس معنی

وزن	معنای کلی	نمونه
اِستِفعال	خواستن، طلب کردن	استرحام: رحم خواستن؛ استشاره: رای خواستن؛ استشفا: بهبود خواستن
مُستَفعِل	خواهنده، گیرنده	مستفید: بهره‌گیرنده؛ مستمع: شنونده
فاعِل	کننده	طاعن: طعنه‌زننده؛ خازن: نگهبان خزانه؛ حازم: دوراندیش
مَفعول	کار بر او رفته	مذموم: نکوهیده؛ مقهور: شکست‌خورده؛ مهجور: دورافتاده
مَفعَل، مَفعِل	جای کار	مَولِد: زادگاه؛ مَضیف: مهمان‌خانه؛ مَسیل: گذرگاه سیل
مِفعال، مِفعَل	ابزار کار	مِقراض: قیچی؛ مِجمَر: آتشدان؛ مِرآت: آینه
فَعول، فَعیل	صفت پایدار یا بسیار	ظلوم: بسیار ستمکار؛ ودود: بسیار مهربان؛ شکور: بسیار سپاسگزار
تَفَعُّل	پذیرفتن کار یا حالت	تضرع: زاری کردن؛ تفرغ: فارغ شدن از کار؛ تملق: چاپلوسی

نکته: وزن راهنماست، نه قانون. «استنکاف» (سر باز زدن)، «استمالت» (دلجویی) و «استیصال» (درماندگی، از ریشه کندن) بر وزن استفعال‌اند ولی معنای «خواستن» ندارند.

نکته: «مستفیذ» با «ذ» صورت نادرست «مستفید» است؛ واژه از ریشه «فایده» و بر وزن مُستَفعِل است و «بهره‌گیرنده» معنی می‌دهد، نه «بهره برد» یا «استفاده کردن».

★ نکات مهم این مبحث

- در تست چندواژه‌ای، یک معنی نادرست کافی است تا گزینه کنار برود.
- در تست «چند واژه نادرست است» هر جفت جداگانه داوری و بعد شمرده می‌شود.
- وزن استفعال معمولاً معنای خواستن دارد، ولی استنکاف، استمالت و استیصال از این قاعده بیرون‌اند.
- مُستَفعِل صفت فاعلی است: مستفید یعنی بهره‌گیرنده و مستمع یعنی شنونده.
- مِفعال و مِفعَل ابزار را می‌رسانند: مقراض، مجمر و مرآت.

★ اصل سؤال آزمون استخدامی | فراگیر دهم دستگاه‌های اجرایی ۱۴۰۲

۸ در بیت زیر ترکیب «مرغ حق» استعاره از کیست؟ / چون صغیری شنوی از مرغ حق / ظاهرش را یادگیری چون سبق

bzhik.ir

۱ عارف روشن ضمیر
۲ عالم خردمند
۳ دانشمند ساده اندیش
۴ صوفی ظاهر بین

✓ **گزینه ۱ صحیح است.** 💡 «مرغ حق» به جای ولی خدا و عارف روشن‌ضمیر آمده که سخنش مثل بانگ پرنده‌ای از عالم بالاست؛ مشبه حذف شده و فقط مشبه‌به مانده، پس استعاره مصرحه است. بیت هشدار می‌دهد سخن چنین کسی فقط ظاهری یاد گرفته نشود. عالم خردمند، دانشمند ساده‌اندیش و صوفی ظاهربین با «حق» بودن این مرغ نمی‌خوانند. درسنامه: ص ۲۱۹

تشخیص و اضافه استعاری

سابقه: ۱ سؤال | ۵ تست آخر فصل

◆ تعریف کلیدی **تشخیص**

تشخیص (جان‌بخشی): نسبت دادن کار، حالت یا ویژگی انسانی به غیرانسان (اشیا، گیاهان، جانوران، مفهوم‌ها)، یا سخن گفتن با آن‌ها چنان‌که گویی می‌شنوند. تشخیص گونه‌ای استعاره مکنیه است که مشبه‌به محذوفش «انسان» است.

نشانه‌های تشخیص

۱- کار یا حالت انسانی برای غیرانسان: «بوسه بگرفتن ز ساحل موج را دیوانه کرد»؛ موج بوسه می‌گیرد و دیوانه می‌شود.

۲- خطاب یا پرسش از غیرانسان: «قاصدک از چه خبر آوردی؟ / وز کجا؟ از که خبر آوردی؟»؛ شاعر با گیاه سخن می‌گوید و خبرآوری را به آن نسبت می‌دهد. ★ آزمون بهداشت ۱۴۰۲

۳- عضو یا ویژگی انسانی برای غیرانسان در قالب اضافه: «دست کرم ابر»، «چشم نی»، «گیسوی چنگ».

۴- کار انسانی برای گیاه: «لاله سوی جویبار خرگه بیرون زده است»؛ لاله مثل آدمی خیمه برپا کرده است.

نکته: هر تشخیص استعاره مکنیه است، ولی هر استعاره مکنیه تشخیص نیست. «سکوت را شکستن» و «چنگال مرگ» استعاره مکنیه‌اند، اما مشبه‌به محذوفشان انسان نیست (چیزی شکستنی، جانوری درنده)؛ پس تشخیص به شمار نمی‌آیند.

! دام تستی **تشخیص یا استعاره مکنیه**

طراح تست هر استعاره مکنیه را تشخیص جا می‌زند. **مواظب باشید: تشخیص** فقط وقتی است که مشبه‌به محذوف انسان باشد؛ «شکستن سکوت» و «چنگال مرگ» **استعاره مکنیه** بی‌تشخیص‌اند.

نکته: کاری که از خود جانور یا گیاه برمی‌آید تشخیص نیست. پنهان شدن تذرو در مرغزار یا آویختن چوک از شاخه درخت رفتار طبیعی پرنده است؛ اما «خرگه زدن» لاله کار انسان است و تشخیص دارد.

! دام تستی **رفتار طبیعی جانور**

طراح تست کار طبیعی پرنده یا گیاه را در گزینه‌ها می‌گذارد تا جان‌بخشی پنداشته شود. **مواظب باشید:** جان‌بخشی یعنی دادن **کار انسانی** به غیرانسان؛ پنهان شدن تذرو یا آویختن چوک **رفتار طبیعی** خود پرنده است، ولی خرگه زدن لاله کار آدمی است.

نشد» آورده نفی را وارونه کرده، گزینه‌ای که «جدال شروع شد» آورده «برخاستن» را آغاز شدن گرفته، و «تا شاید» تردیدی افزوده که در متن نیست. درسنامه: ص ۳۷

★ اصل سؤال آزمون استخدامی | فراگیر یازدهم دستگاه‌های اجرایی ۱۴۰۲

۶ معنی درست این بیت در کدام گزینه آمده است؟ / هر کاو نکند فهمی زین کلک خیال انگیز / نقشش به حرام ار خود صورتگر چین باشد bzhik.ir

۱ هرکس در فکر و خیال نیرنگ باشد، حتی اگر صورتگر چین باشد، هنرش باطل است.

۲ هرکس آفرینش‌های هنری مرا درک نکند، حتی اگر صورتگر چین باشد، بی هنر و مدعی است

۳ هرکس آفرینش‌های هنری مرا درک نکند، حتی اگر صورتگر چین باشد، نگارگری‌هایش باطل است.

۴ هرکس درک درستی از نگارگری نداشته باشد، حتی اگر صورتگر چین باشد، در آفرینش هنری مدعی است.

✓ **گزینه ۳ صحیح است.** 💡 «کلک خیال‌انگیز» قلم آفریننده شاعر است و «فهمی نکند» یعنی آفرینش‌های آن را درنیابد؛ «به حرام» یعنی باطل و ناروا و «ار خود» یعنی حتی اگر. پس هر که هنر شاعر را درنیابد، نقش‌هایش باطل است، حتی اگر صورتگر چین باشد. «در فکر نیرنگ بودن» و «درک نگارگری نداشتن» جای «فهم این کلک» را گرفته‌اند و «بی‌هنر و مدعی است» معنای «نقشش به حرام» را نمی‌رساند. درسنامه: ص ۳۷

تست‌های فصل ۱ ۶۶ تست

اول همه را جواب بدهید. کلید و پاسخ تشریحی بعد از آخرین تست، از ص ۴۷ شروع می‌شود.

مبحث: تست واژگان: گونه‌ها و راه حل ص ۸

۱ در کدام گزینه، هم معنی واژه و هم معنای کلی وزن آن درست آمده است؟ bzhik.ir

۱ طاعن: طعنه‌خورده - کار بر او رفته

۲ مَولِد: زاینده - کننده

۳ مِجمَر: آتشدان - ابزار کار

۴ مستفید: سودرساننده - خواهنده و گیرنده

۲ معنی «استیصال» و «استمالت» به ترتیب کدام است؟ bzhik.ir

۱ پیوستن و وصل شدن - دلجویی

۲ درماندگی - مال‌اندوزی

۳ پیوستن و وصل شدن - مال‌اندوزی

۴ درماندگی - دلجویی

۳ معنی «استنکاف» کدام است و این واژه از نظر وزن چه حکمی دارد؟ bzhik.ir

۱ درنگ کردن - بر وزن تفعّل است و پذیرفتن حالت را می‌رساند

۲ یاری خواستن - بر وزن استفعال است و معنای طلب کردن دارد

۳ سر باز زدن - بر وزن استفعال است، ولی معنای خواستن ندارد

۴ سر باز زدن - بر وزن مستفعل است و صفت فاعلی به شمار می‌آید

۴ واژه «تفرغ» بر وزن تفعّل است؛ معنی آن و معنی «سخته» به ترتیب کدام است؟ bzhik.ir

۱ فارغ شدن از کار - سوخته و برشته

۲ پراکنده شدن - سوخته و برشته

۳ پراکنده شدن - سنجیده

۴ فارغ شدن از کار - سنجیده

تهیه شده از: فروشگاه تخصصی منابع آزمونهای استخدامی "بژیک" (www.bzhik.ir)

کلید و پاسخ تشریحی تست‌های فصل ۱ سؤال‌ها: ص ۳۸

۱ ۳	۲ ۴	۳ ۳	۴ ۴	۵ ۴	۶ ۳	۷ ۴	۸ ۴	۹ ۲	۱۰ ۱	۱۱ ۴	۱۲ ۳	۱۳ ۴	۱۴ ۲
۱۵ ۲	۱۶ ۲	۱۷ ۳	۱۸ ۳	۱۹ ۲	۲۰ ۲	۲۱ ۱	۲۲ ۴	۲۳ ۱	۲۴ ۱	۲۵ ۱	۲۶ ۴	۲۷ ۴	۲۸ ۴
۲۹ ۴	۳۰ ۲	۳۱ ۲	۳۲ ۲	۳۳ ۳	۳۴ ۳	۳۵ ۱	۳۶ ۲	۳۷ ۱	۳۸ ۲	۳۹ ۲	۴۰ ۱	۴۱ ۴	۴۲ ۲
۴۳ ۲	۴۴ ۳	۴۵ ۳	۴۶ ۱	۴۷ ۲	۴۸ ۲	۴۹ ۱	۵۰ ۴	۵۱ ۲	۵۲ ۳	۵۳ ۲	۵۴ ۳	۵۵ ۴	۵۶ ۲
۵۷ ۳	۵۸ ۱	۵۹ ۱	۶۰ ۳	۶۱ ۱	۶۲ ۲	۶۳ ۱	۶۴ ۳	۶۵ ۲	۶۶ ۴				

۱ **گزینه ۳ صحیح است.** **مِجمَر: آتشدان - ابزار کار** «مجمر» بر وزن مِفعَل است و این وزن ابزار کار را می‌رساند؛ پس آتشدان معنی می‌دهد. «طاعن» بر وزن فاعل و به معنای طعنه‌زننده است، نه طعنه‌خورده. «مولد» بر وزن مَفعِل جای کار است و زادگاه معنی می‌دهد، و «مستفید» با آنکه بر وزن مستفعل است، بهره‌گیرنده است نه سودرساننده. درسنامه: ص ۹

۲ **گزینه ۴ صحیح است.** **درماندگی - دلجویی** «استیصال» درماندگی و ناچاری است و «استمالت» دلجویی و به دست آوردن دل. هر دو بر وزن استفعال‌اند، ولی نه معنای «خواستن» دارند و نه با «وصل» و «مال» پیوندی؛ حدس زدن از روی شباهت ظاهری، دام همین تست است. درسنامه: ص ۹

۳ **گزینه ۳ صحیح است.** **سر باز زدن - بر وزن استفعال است، ولی معنای خواستن ندارد** «استنکاف» به معنای سر باز زدن و خودداری است. این واژه بر وزن استفعال آمده، ولی معنای «خواستن» ندارد و نشان می‌دهد وزن فقط راهنمای حدس معناست، نه قانون. مستفعل وزن صفت فاعلی مانند «مستمع» است و تفعّل پذیرفتن کار یا حالت را می‌رساند. درسنامه: ص ۹

۴ **گزینه ۴ صحیح است.** **فارغ شدن از کار - سنجیده** «تفرغ» بر وزن تفعّل، پذیرفتن حالت را می‌رساند و فارغ شدن از کار معنی می‌دهد؛ پراکنده شدن معنای آن نیست. «سخته» یعنی سنجیده و ربطی به سوختن ندارد. درسنامه: ص ۹

۵ **گزینه ۴ صحیح است.** **کوشا - فراموشکار** «ساعی» با «ع» کوشاست و «ساهی» با «ه» فراموشکار. این دو هم‌آوا هستند و طراح تست معمولاً معنای یکی را جای دیگری می‌گذارد؛ گدا هم معنای «سائل» است، نه این دو واژه. درسنامه: ص ۱۳

۶ **گزینه ۳ صحیح است.** **دو** «غماز» سخن‌چین و فاش‌کننده راز است، نه چاپلوس، و «سفاهت» نادانی و کم‌خردی است؛ بی‌شرمی معنای «وقاحت» است. چهار جفت دیگر درست‌اند: تضریب دوبه‌هم‌زنی، تلبیس نیرنگ و پوشاندن حقیقت، غدر پیمان‌شکنی و لجاج ستیزه و یکدندگی. درسنامه: ص ۱۱

۷ **گزینه ۴ صحیح است.** **روی برگرداندن - توبه - باقی‌مانده - برتر - مایه افتخار** «اعراض» روی برگرداندن، «انابت» توبه و بازگشت به سوی خدا، «تتمه» باقی‌مانده، «فائق» برتر و برگزیده و «مفخر» مایه افتخار است. «انابت» را نباید با جانشینی یکی گرفت و «اعراض» هم ربطی به نمایان کردن ندارد. درسنامه: ص ۱۳

۸ **گزینه ۴ صحیح است.** **دها، فراست** «دها» و «فراست» هر دو به معنای زیرکی‌اند و مترادف به شمار می‌آیند. «حلم» بردباری است و «حمیت» غیرت؛ «تأنی» آهستگی و درنگ است و «اهتمام» کوشش؛ «بشاشت» هم گشاده‌رویی است و «مناعت» بلندهمتی. درسنامه: ص ۱۰

۹ **گزینه ۲ صحیح است.** **بسیار سپاسگزار - بهار - آمدن - بلند - زاری و التماس** «شکور» بسیار سپاسگزار، «ربیع» بهار، «قدوم» آمدن، «باسق» بلند و برافراشته و «تضرع» زاری و التماس است. «قدوم» را با «قدم‌ها» و «باسق» را با «فاسق» (بدکار) نباید یکی گرفت؛ برتر و زیبا هم معنای هیچ‌کدام از این واژه‌ها نیست. درسنامه: ص ۱۲

۱۰ **گزینه ۱ صحیح است.** **گل - آراستن - فرمان بردن - یک مشت - نگهبان خزانه** «طین» گل است، «تعبیه» جاسازی و آراستن، «طوع» فرمان‌بردن و رغبت، «قبضه» یک مشت و دسته شمشیر، و «خازن» نگهبان خزانه. «طوع» را با توانایی و «خازن» را با «حازم» به معنای دوراندیش نباید جابه‌جا کرد. درسنامه: ص ۱۳

تهیه شده از: فروشگاه تخصصی منابع آزمونهای استخدامی "بژیک" (www.bzhik.ir)

بخش سوم: سه آزمون جامع

۴۵ سؤال هر آزمون ۱۵ سؤال تازه از همه فصل‌ها؛ پاسخنامه تشریحی و محاسبه درصد بعد از هر آزمون

آزمون جامع اول ۱۵ سؤال

مثل آزمون واقعی: در آزمون‌های جهاد دانشگاهی از این درس معمولاً ۱۰ تا ۱۵ سؤال و در هر کدام از دو آزمون مرداد ۱۴۰۴ آموزش و پرورش ۱۲ سؤال آمده است. این آزمون ۱۵ سؤال دارد: واژگان و املا ۳، دستور زبان ۳، نگارش ۱، آرایه‌ها ۲، وزن و قالب ۱، تاریخ ادبیات ۳، درک مفهوم ۲. سؤال‌ها درهم‌اند، نه به ترتیب فصل.

روش کار: ساعت بگذارید (زمان پیشنهادی ۱۵ دقیقه)، بدون نگاه به درسنامه جواب بدهید و روی پاسخ‌برگ علامت بزنید. کلید و پاسخ تشریحی: ص ۴۷۲.

پاسخ‌برگ

۱	۱ ۲ ۳ ۴	۲	۱ ۲ ۳ ۴	۳	۱ ۲ ۳ ۴	۴	۱ ۲ ۳ ۴	۵	۱ ۲ ۳ ۴
۶	۱ ۲ ۳ ۴	۷	۱ ۲ ۳ ۴	۸	۱ ۲ ۳ ۴	۹	۱ ۲ ۳ ۴	۱۰	۱ ۲ ۳ ۴
۱۱	۱ ۲ ۳ ۴	۱۲	۱ ۲ ۳ ۴	۱۳	۱ ۲ ۳ ۴	۱۴	۱ ۲ ۳ ۴	۱۵	۱ ۲ ۳ ۴

۱ حکایت کوتاهی که با نثر مسجع و آراسته و آمیخته با شعر روایت می‌شود و ارزشش بیشتر در هنر نوشتن است تا در خود ماجرا، چه نام دارد و نمونه فارسی آن از کیست؟ bzhik.ir

۱) مقامه - نصرالله منشی
۲) فابل - حمیدالدین بلخی
۳) مقامه - حمیدالدین بلخی
۴) تمثیل - سعدالدین وراوینی

۲ «است» در «کتاب روی میز است» و در «هوا سرد است» به ترتیب چه نوع فعلی است؟ bzhik.ir

۱) ربطی - ربطی
۲) کمکی - ربطی
۳) ربطی - غیرربطی
۴) غیرربطی - ربطی

۳ بیت «توسنی کردم ندانستم همی / کز کشیدن تنگ‌تر گردد کمند» با کدام بیت هم‌پیام است؟ bzhik.ir

۱) در دام غمت چو مرغ وحشی / می‌پیچم و سخت می‌شود دام
۲) به هر چاهی که برکندم از اول من درافتادم / به هر دامی که بنهادم من اندر دام پیوستم
۳) کنون باید این مرغ را پای بست / نه آنگه که سر رشته بردت ز دست
۴) او را خود التفات نبودی به صید من / من خویشتن اسیر کمند نظر شدم

۴ منظومه ناتمام «فرهاد و شیرین» را کدام شاعر سرود و چه کسی آن را کامل کرد؟ bzhik.ir

۱) وحشی بافقی - هاتف اصفهانی
۲) وحشی بافقی - وصال شیرازی
۳) محتشم کاشانی - فروغی بسطامی
۴) عرفی شیرازی - وصال شیرازی

۵ فعل «پذیرفته است» در شمارش، چند واژه و چند تکواژ به حساب می‌آید؟ bzhik.ir

۱) دو واژه - سه تکواژ
۲) یک واژه - سه تکواژ
۳) دو واژه - چهار تکواژ
۴) یک واژه - چهار تکواژ

۶ در «وگر زلتی رفت معذور دار» و «عیش بی یار مهنا نشود»، «زلت» و «مهنا» به ترتیب به چه معنایند؟ bzhik.ir

۱) خواری - آماده
۲) لغزش - آماده
۳) خواری - گوارا
۴) لغزش - گوارا

مرور سریع: اعداد مهم و دام‌های تستی

همه از متن همین درسنامه برداشته شده است؛ ستون آخر نشانی فصل در درسنامه است.

اعداد و فهرست‌های مهم برای مرور شب آزمون

موضوع	عدد یا فهرست	نشانی
گونه‌های پرسش واژگان	پنج	فصل ۱، ص ۸
حرف‌های اصلی بیشتر واژه‌های عربی	سه	فصل ۱، ص ۸
ماه‌های رومی پرسش‌شده	چهار: آذار، نیسان، ایار، تموز	فصل ۱، ص ۸
معناهای «گوهر»	سه: جواهر، اصل و نژاد، ذات و سرشت	فصل ۱، ص ۸
معناهای «دیوان»	سه: دیوها، مجموعه شعر، اداره و وزارتخانه	فصل ۱، ص ۸
معناهای «قهر»	سه: خشم، چیرگی، عذاب	فصل ۱، ص ۸
معناهای «تا» در متن کهن	چهار: زنهار، برای اینکه، تا وقتی‌که، مانند	فصل ۱، ص ۸
معناهای «تک»	سه: دویدن، ته و ژرفا، تنها	فصل ۱، ص ۸
معناهای «دستور»	سه: وزیر، اجازه، راهنما	فصل ۱، ص ۸
حرف‌های صدای «ز»	چهار: ذ، ز، ض، ظ	فصل ۲، ص ۵۳
حرف‌های صدای «س»	سه: ث، س، ص	فصل ۲، ص ۵۳
حرف‌های نشانه عربی بودن واژه	هشت: ث، ح، ص، ض، ط، ظ، ع، ق	فصل ۲، ص ۵۳
شکل‌های نوشتن همزه	چهار: روی ا، روی و، روی ی، بی‌کرسی	فصل ۲، ص ۵۳
واژه‌هایی که «تر» در آن‌ها پیوسته است	پنج: بهتر، بیشتر، کمتر، مهتر، کهتر	فصل ۲، ص ۵۳
«را»ی پیوسته	دو: مرا، چرا	فصل ۲، ص ۵۳
حرف‌های عربی که با «ی» مقصوره می‌مانند	سه: حتی، الی، علی	فصل ۲، ص ۵۳
نشانه‌های تنوین	سه: ـاً، ـٌ، ـٍ (در فارسی بیشتر ـاً)	فصل ۲، ص ۵۳
شکل‌های تست املا	پنج	فصل ۲، ص ۵۳
واحدهای زبان	پنج: واج، تکواژ، واژه، گروه، جمله	فصل ۳، ص ۸۵
شمار واج‌های فارسی	۲۹: ۲۳ صامت و ۶ مصوت	فصل ۳، ص ۸۵
مصوت‌های فارسی	شش: سه کوتاه (ـَ ـِ ـُ) و سه بلند (ا، ای، او)	فصل ۳، ص ۸۵
میانجی‌های رایج	سه: ی، گ، ج (در برخی کتاب‌ها «و» هم)	فصل ۳، ص ۸۵
ساختمان واژه	چهار: ساده، مشتق، مرکب، مشتق‌مرکب	فصل ۳، ص ۸۵
گونه‌های جمع عربی	سه: مذکر سالم، مؤنث سالم، مکسر	فصل ۳، ص ۸۵
درجه‌های صفت	سه: مطلق، برتر، برترین	فصل ۳، ص ۸۵
حاصل‌های «بن ماضی + ـار»	سه: اسم مصدر، صفت فاعلی، صفت مفعولی	فصل ۳، ص ۸۵
ضمیرهای مشترک	سه: خود، خویش، خویشتن	فصل ۳، ص ۸۵
نشانه‌های اسم مصغر	سه: ـک، ـچه، ـو	فصل ۳، ص ۸۵
صیغه‌های هر فعل	شش: سه مفرد، سه جمع	فصل ۴، ص ۱۲۱
انواع ماضی	هشت: ساده، استمراری، نقلی، نقلی استمراری، بعید، ابعد، التزامی، مستمر	فصل ۴، ص ۱۲۱

تهیه شده از: فروشگاه تخصصی منابع آزمونهای استخدامی "بژیک" (www.bzhik.ir)

پایان نمونه رایگان

بقیه‌اش در فایل کامل است

در این نمونه ۱۲ صفحه از ۴۹۱ صفحه را دیدید.

۴۹۱	۹۸۵	۱۱	۱۲
صفحه	تست با پاسخ تشریحی	آزمون ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۴ با اصل سؤال	فصل درسنامه

فایل کامل، فصل به فصل

فصل	عنوان	تست آخر فصل	از صفحه
۱	واژگان	۶۶	۸
۲	املا	۴۸	۵۳
۳	انواع کلمه	۵۹	۸۵
۴	فعل	۵۴	۱۲۱
۵	نقش‌ها و جمله	۴۹	۱۵۱
۶	نگارش	۵۶	۱۸۰
۷	آرایه: بیان	۴۷	۲۱۳
۸	آرایه: بدیع	۶۱	۲۴۲
۹	وزن و قالب	۵۵	۲۷۸
۱۰	تاریخ ادبیات (۱)	۸۹	۳۱۲
۱۱	تاریخ ادبیات (۲)	۶۲	۳۵۷
۱۲	درک مفهوم	۱۳۲	۳۹۴
	جمع	**۷۷۸**	

- جدول بودجه‌بندی اختصاصی بژیک (از هر فصل در هر یک از ۱۱ آزمون چند سؤال آمده) فقط داخل فایل کامل است و در نمونه‌ها نیامده.
- زیر پاسخ هر تست نوشته شده مطلبش در کدام صفحه درسنامه است.
- ۳ آزمون جامع ۱۵ سؤالی با سؤال‌هایی که در تست فصل‌ها نیامده‌اند؛ ویرایش‌های بعدی برای خریداران رایگان است.

دانلود فایل کامل pdf از بژیک

پکیج آزمون تبدیل وضعیت کارمندان پیمانی ۱۴۰۵ (حیطه عمومی + منابع مشترک)

bzhik.ir